

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

COORDONAT
Ministerul Economiei

Dumitru ALAIBA, Ministru

„ 08 ” 12 2022

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări

nr. 12 din 19 decembrie 2022

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării

Anatolie TOPALA, Ministru

„ 17 ” 2022

STANDARD DE CALIFICARE

DOMENIUL GENERAL DE STUDII

041 Științe economice

DOMENIUL DE FORMARE
PROFESIONALĂ

0419 Merceologiei și comerț

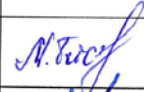
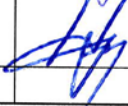
CALIFICAREA

Doctor în Științe economice

NIVELUL CALIFICĂRII

8 CNC

FIȘA DE VALIDARE A CONFORMITĂȚII

Nr d/o	Instituția, organizația, structura	Nume, prenume	Funcția, titlul științifico-didactic	Semnătura	Data
I. Membrii grupului de lucru pentru elaborarea Standardului de Calificare					
1.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Departamentul <i>Comerț, Turism și Alimentație publică</i> , Facultatea <i>Business și Administrarea Afacerilor</i>	CERNAVCA Mihail	Dr. în științe, conferențiar universitar		05.11.22
2.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Departamentul <i>Comerț, Turism și Alimentație publică</i> , Facultatea <i>Business și Administrarea Afacerilor</i>	FEDORCIUCOVA Svetlana	Dr. în științe, conferențiar universitar		05.12.22
3.	Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova Departamentul <i>Business, Marketing și Turism</i> Facultatea <i>Științe economice</i>	PITUȘCAN Feodosie	Dr. în științe economice, conferențiar universitar		05.12.22
4.	SA Supraten	TRICOLICI Nicolae	Director general		05.XII.22
5.	SA Camelia	ȚURCAN Valentin	Director general		05.XII.22

COMISIA DE VALIDARE A STANDARDULUI DE CALIFICARE

Ministerul Economiei	CIOBANU Victor	consultant principal, Secția politici de dezvoltare a IMM comerț, Președintele Comisiei de validare		06.12.22
Ministerul Economiei	CĂȚER Grigore	Șef Direcție infrastructura calității și supravegherea pieței, membrul Comisiei de validare		06/12/22

Universitatea Tehnică a Moldovei	GRUNZU Tatiana	dr. științe economice, conferențiar universitar, membrul Comisiei de validare		06.12.22.
Comitetul Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț Hoteluri și Restaurante din Moldova, Federația Sindicală a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS"	ROMANCIUC Diana	vicepreședinte al Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț Hoteluri și Restaurante din Moldova, Președinte al Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS", membrul Comisiei de validare		06.12.22.
Asociația Investitorilor Străini (FIA)	Cristina TÎȘCUL	manager de proiect, membrul Comisiei de validare		06.12.2022

FIȘA DE CONSULTARE

Nr crt.	Instituția, organizația, structura	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific/gradul didactic	Semnătura	Data
1.	MOLDCOOP	NACU Victor	membru al Consiliului de Administrare MOLDCOOP, Președinte Consumcoop Peresecina		06.12.22
2.	Camera de Comerț și Industrie a RM	Nicolai Olarașu	Șef secție de consultanță în afaceri		06.12.22
3.	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor	Stroceac Natalia	Șef Direcție Relații cu Consumatorii și Mediul de Afaceri		06/12/22

FORMULARUL CALIFICĂRII

Descrierea calificării	<p>Calificarea <i>Doctor în Științe economice</i>, domeniul de formare profesională 0419 <i>Merceologie și comerț</i>, se acordă specialistului cu studii superioare doctorale de nivelul 8 CNC, care posedă competențe pentru activitatea în funcție de <i>conducător</i> la nivel micro și macroeconomic în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor, <i>cadru didactic și științific</i> în instituțiile universitare și de cercetări științifice.</p> <p>Activitatea specialistului în <i>comerț și managementul calității mărfurilor</i> este orientată spre satisfacerea intereselor societății prin rezolvarea unor probleme complexe în cadrul întreprinderii/instituției de învățământ/cercetare, inclusiv: elaborarea și coordonarea documentelor de politici comerciale și de management al calității mărfurilor; elaborarea proiectelor de acte legislative și normative specifice activității în domeniul comerțului; realizarea cercetărilor științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor.</p> <p>Specialistul în <i>comerț și managementul calității mărfurilor</i> participă la pregătirea și coordonarea procesului decizional al unităților comerciale, precum și asigurarea conducerii generale a întreprinderii, elaborarea strategiilor, politicilor și programelor comerciale și de management al calității mărfurilor etc., aplică cunoștințele analitice și de cercetare științifică necesare pentru realizarea activității științifice și didactice.</p>
Nivelul de calificare	8 CNC
Grup/grupuri-țintă	<ul style="list-style-type: none"> - Absolvenți ai programelor de studii superioare de master, ciclul II; - Prestatori de programe de educație și formare profesională; - Angajatori; - Alte părți interesate.
Tipul programului de studii	<p>Program de învățământ superior de doctorat, ciclul III</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doctorat științific; - Doctorat profesional.
Forma de organizare a studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - Învățământ cu frecvență; - Învățământ cu frecvență redusă; - Învățământ la distanță.
Durata și volumul studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - 3 ani – la învățământ cu frecvență - 180 de credite de studii. - 4 ani la învățământ cu frecvență redusă – 180 de credite de studii.
Condiții de acces	<p><i>Nivelul minim necesar de studii:</i> studii superioare de master, ciclul II.</p> <p><i>Acte de studii pentru acces:</i> Diplomă de studii superioare de master și Supliment descriptiv conform Europass;</p> <ul style="list-style-type: none"> - alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.
Stagii de practică	Programul de studii superioare de doctorat nu prevede stagii de practică ca unități distincte de învățare. Formarea abilităților practice se asigură prin programul individual de cercetare științifică.
Actul de studii, titlul atribuit	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de doctor și supliment descriptiv conform Europass; - Titlul științific: Doctor în Științe economice
Dezvoltare profesională/proiectarea carierei	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltare profesională continuă spre calificări de același nivel și interconexe; - continuarea studiilor la programe de post doctorat.
Oportunități de angajare în câmpul muncii	<p>122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării</p> <p>231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară</p> <p>231005 Lector universitar/lectoră universitară</p> <p>242104 Consilier al conducătorului/consilieră a conducătoarei întreprinderii</p> <p>242105 Consultant/consultantă în afaceri</p> <p>263102 Cercetător științific/cercetătoare științifică în economie</p>
Cerințe legale speciale	<p>Apt de muncă în aspect fizic și psihic.</p> <p>Nu sunt alte cerințe legale speciale care limitează obținerea calificării de către persoanele care îndeplinesc condițiile de acces stipulate mai sus.</p>

LISTA OCUPAȚILOR TIPICE

Domeniul de formare profesională	Ocupații tipice conform CORM (006-2021)	Ocupații tipice conform ESCO 08	Ocupații tipice conform ISCO-08	Alte clasificări relevante CAEM/ISIC/OMC
419 Merceologie și comerț	121301 Coordonator/coordonatoare de proiect 121308 Manager de proiect 122301. Conducător/ conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării 122302. Director al/directoare a institutului de cercetare 122305. Secretar științific/ secretară științifică 122307. Șef/șefă laborator în domeniul cercetării și inovării 122308. Șef/șefă sector în domeniul cercetării și inovării 122309. Șef/șefă secție în domeniul cercetării și inovării 122310. Șef/șefă serviciu în domeniul cercetării și inovării 122311. Șef/șefă subdiviziune de cercetare 134519. Secretar științific/ secretară științifică în învățământ 231003 Cercetător științific/cercetătoare științifică 231004 Conferențiar universitar/ conferențiară universitară 231005 Lector universitar/lectoară universitară 231007 Profesor universitar/profesoară universitară	1213.4 Manager de program 1213.5 Manager de afacere 1213.6 Manager fonduri UE 1219.4 Șef Departament 1219.6 Manager de proiect 1223.2 Manager cercetare- dezvoltare 2310.1 Cadru didactic în învățământul superior	1213 Policy and Planning Managers 1219 Business Services and Administration Managers Not Elsewhere Classified 1223 Research and Development Managers 1439 Services Managers Not Elsewhere Classified 2310 University and Higher Education Teachers	70.22 Activități de consultanță pentru afaceri și management /Business and other management consultancy activities 72.20 Cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste/ Research and experimental development on social sciences and humanities 84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice/ Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses 85.41 Învățământ superior nonuniversitar 85.42 Învățământ superior universitar/ Higher education 94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale/ Activities of business and employers membership 94.12 Activități ale organizațiilor profesionale/ Activities of professional membership organisations

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)	CT1. Dezvoltarea eficienței personale și profesionale CT2. Comunicarea, colaborarea și lucrul în echipă CT3. Aplicarea competențelor funcționale, tehnice și digitale CT4. Adaptarea activității spre o economie verde /economie circulară / sustenabilă
COMPETENȚE GENERALE (CG)	CG1. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice CG2. Managementul proiectelor de cercetare – inovare - dezvoltare CG3. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare-învățare CG4. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	CP1. Evaluarea cercetărilor științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor CP2. Evaluarea și proiectarea activităților metodice și didactice CP3. Consultanță și expertiză în perfecționarea comerțului CP4. Consultanță și expertiză în perfecționarea managementului calității mărfurilor CP5. Coordonarea schimbărilor organizaționale în domeniul de activitate

**TRANSPUNEREA COMPETENȚELOR
DIN STANDARDUL OCUPAȚIONAL/STANDARDUL DE COMPETENȚĂ ÎN REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII**

ARIA DE COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ	Competențe conform standardului de competență	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>	Module/discipline ce conduc la formarea de competențe profesionale
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în comerț și managementul calității mărfurilor	CG1. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice CG4. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate	1. aplica metodologii avansate de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neordinare și complexe operând cu aplicarea tehnologiilor informaționale.	Metodologia cercetării științifice/ Metodologia cercetării economice Managementul proiectelor/Managementul calității mărfurilor Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică Dreptul proprietății intelectuale, Activități individuale de cercetare științifică
	CG2. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare	2. identifica și elaborează proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competențe de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.	Managementul proiectelor Gestiunea financiară a cercetării științifice Leadership și lucrul în echipă Time-management Metodologia cercetării științifice Tehnici de comunicare științifică și de elaborare a rapoartelor științifice Activități individuale de cercetare științifică
	CP1. Evaluarea cercetărilor științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor	3. analiza rezultatele cercetării implicând tehnologii informaționale și gândire critică pentru a dezvolta și/sau îmbunătăți teoriile și metodologiile existente în politicile comerciale și managementul calității mărfurilor.	Leadership și lucrul în echipă Gestiunea financiară a cercetării Time-management Metodologia cercetării economice Metodologia cercetării științifice Tehnici de comunicare științifică și de elaborare a rapoartelor științifice Managementul calității mărfurilor Activități individuale de cercetare științifică
2. Realizarea activității științifico-	CG3. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare-învățare	4. elaborează și utilizează materiale didactice și metodice, înglobând rezultatele cercetărilor, cu scopul de	Teoria și metodologia curriculum-ului universitar Didactica disciplinelor economice Problemele actuale ale comerțului și managementului calității

didactice		a dinamiza interesul pentru cercetare și inovare.	mărfurilor Time-management / Gestiunea carierei Tehnici de comunicare științifică și de elaborare a rapoartelor științifice
	CP2. Evaluarea și proiectarea activităților metodice și didactice	5. realiza activități de predare-învățare-evaluare, utilizând metode și tehnici interactive de predare bazate pe competențe, sporind eficiența și atractivitatea procesului de învățare.	Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică, Activități individuale de cercetare științifică Bazele pedagogiei și psihologiei Metodologia cercetării economice Tehnici de comunicare științifică și de elaborare a rapoartelor științifice
3. Eficientizarea activităților profesionale	CP3. Consultanță și expertiză în perfecționarea comerțului	6. efectua consultanță și expertiză pe problemele comerțului, oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.	Problemele actuale ale comerțului intern și extern Management strategic și comercial Leadership și lucrul în echipă Time management Gestiunea carierei Activități individuale de cercetare științifică
	CP4. Consultanță și expertiză în perfecționarea managementului calității mărfurilor	7. efectua consultanță și expertiză pe problemele managementului calității mărfurilor oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.	Managementul calității mărfurilor Expertiza mărfurilor alimentare și nealimentare Management strategic și comercial Leadership și lucrul în echipă Tehnologii comerciale moderne Tehnici de comunicare științifică și de elaborare a rapoartelor științifice Activități individuale de cercetare științifică
	CP5. Coordonarea schimbărilor organizaționale în domeniul de activitate	8. elabora teorii și proiecte de schimbări organizaționale, generând noi idei și strategii de afaceri și sporirea performanței și competitivității afacerii.	Dreptul economic și comercial Dreptul proprietății intelectuale Managementul proiectelor Leadership și lucrul în echipă Management strategic și comercial Managementul resurselor umane

**DETALIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII, CORESPUNZĂTOR COMPETENȚELOR PROFESIONALE,
ÎN TERMENI DE CUNOȘTINȚE, APTITUDINI, RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE
ȘI STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ NECESAR DE ATINS/DEMONSTRAT**

COMPETENȚA PROFESIONALĂ (CP_{1-N})			Nivelul minim de competență necesar de atins/demonstrat
REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII (1-N)			
CUNOȘTINȚE (K)	APTITUDINI (S)	RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE (RA)	
Rezultatele învățării, nivel 8 CNC			
CG1. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice			
CG4. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate			
Rezultatul învățării 1. Absolventul la atribuirea calificării poate aplica metodologii avansate de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neordinare și complexe operând cu aplicarea tehnologiilor informaționale.			
<p>K1. Cadrul normativ de reglementare a activității de cercetare științifică.</p> <p>K2. Conceptele și principiile comerțului și managementului calității mărfurilor.</p> <p>K3. Strategii de cercetare științifică.</p> <p>K4. Metode de colectare, analiză și interpretare a datelor și informațiilor.</p> <p>K5. Tipurile și caracteristicile publicațiilor științifice și manifestărilor științifice.</p> <p>K6. Rezultatele cercetării științifice: scrierea și diseminarea.</p> <p>K7. Baze de date internaționale.</p> <p>K8. Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic.</p> <p>K9. Conceptele și principiile teoriei economice moderne.</p>	<p>S1. Analizează și aplică cadrul normativ aferent activităților de cercetare și codul de etică al personalului științific.</p> <p>S2. Analizează și sintetizează cele mai noi și relevante cercetări și informații din domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor.</p> <p>S3. Determină oportunitatea utilizării diverselor metode de colectare a datelor primare.</p> <p>S4. Aplică metode de analiză cantitativă a datelor și calitativă.</p> <p>S5. Concepe și realizează cercetări originale aplicative.</p> <p>S6. Dialoghează cu publicul în conceperea, desfășurarea și diseminarea cercetării.</p> <p>S7. Identifică reviste pentru publicarea cercetărilor și utilizează tehnicile de prezentare a rezultatelor științifice obținute.</p> <p>S8. Concepe și recomandă tematica direcțiilor de cercetare pentru studenți și masteranzi.</p>	<p>Absolventul autonom realizează activitățile de cercetare științifică, aplică cerințele etice și este responsabil de conținutul publicațiilor/rezultatelor științifice și de diseminare a acestora.</p>	<p>Absolventul elaborează și publică cel puțin o lucrare științifică și are o partici-pare la o manifestare științifică.</p>
CG2. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare			

Rezultatul învățării 2. Candidatul la atribuirea calificării poate identifica și elabora proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competente de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.			
K1. Proiecte de cercetare: inițiere și gestiune. K2. Managementul proiectelor K3. Gestiunea financiară a cercetării K4. Managementul echipei de cercetare K5. Metode și tehnici de raportare pe etape și finale a rezultatelor cercetării științifice	S1. Inițiază, dezvoltă și gestionează proiecte de cercetare științifică S2. Identifică surse de finanțare a proiectelor. S3. Pregătește cererea /proiectul de cercetare în vederea obținerii de fonduri și granturi. S4. Demonstrează abilități de gestionare eficientă a proiectelor de cercetare. S5. Diseminează, raportează și implementează rezultatele proiectelor de cercetare S6. Respectă dreptul proprietății intelectuale și codul de etică în cercetare.	Absolventul autonom inițiază proiecte de cercetare și este responsabil de realizarea și rezultatele acestora.	Absolventul identifică anunțurile pentru proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare, elaborează propuneri de proiecte de cercetare științifică pe problematică comerțului managementul calității mărfurilor și simulează elaborarea unui proiect.
CP1. Evaluarea cercetărilor științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor			
Rezultatul învățării 3. Candidatul la atribuirea calificării poate analiza rezultatele cercetării implicând tehnologii informaționale și gândire critică pentru a dezvolta și/sau îmbunătăți teoriile și metodologiile existente în politicile comerciale și managementul calității mărfurilor			
K1. Cadrul general pentru evaluare în cercetare și inovare. K2. Publicații științifice și științifico-didactice. K3. Metodologii de cercetare economică în comerț. K4. Metode de identificare a oportunităților și riscurilor în comerț. K5. Metode de elaborare a strategiilor și politicilor comerciale. K6. Metode de evaluare a impactului economic și tendințelor pieței.	S1. Analizează și aplică cadrul general pentru evaluare în cercetare și inovare. S2. Evaluează critic și constructiv rezultatele cercetărilor științifice. S3. Evaluează publicații științifice și științifico-didactice. S4. Evaluează și diseminează tendințele din domeniul cercetării în comerț și calitatea mărfurilor. S5. Dezvoltă și/sau îmbunătățește teoriile și metodologiile de cercetare în comerț și managementul calității mărfurilor. S6. Identifică oportunități și riscuri, elaborează strategii și politici comerciale.	Absolventul autonom realizează evaluarea rezultatelor cercetărilor științifice și este responsabil de concluziile și recomandările emise cu referire la documentarea științifică, teoriile și metodologiile de cercetare utilizate în comerț și managementul calității mărfurilor.	Absolventul realizează evaluarea rezultatelor cercetărilor științifice în baza unei lucrări științifice concrete.
CG3. Utilizarea activităților de cercetare în activitatea didactică			
Rezultatul învățării 4. Candidatul la atribuirea calificării poate elabora și utiliza materiale didactice și metodice, înglobând rezultatele cercetărilor, cu scopul de a dinamiza interesul pentru cercetare și inovare..			

<p>K1. Concepte și tehnici avansate de organizare a comerțului și managementului calității mărfurilor.</p> <p>K2. Cadrul normativ de reglementare și proiectare a activității didactice în învățământul superior.</p> <p>K3. Strategii didactice de predare-învățare în învățământul superior.</p> <p>K4. Cadrul de referință și aplicare a curriculumului universitar:</p> <p>K5. Forme de instruire (cursuri, convorbiri, seminare, lucrări practice și de laborator, ghidarea lucrului individual, testări, etc.).</p> <p>K6. Psihopedagogia învățământului superior.</p> <p>K7. Bazele pedagogiei</p>	<p>S1. Analizează și sintetizează cele mai noi și relevante teorii și modificări legate de comerț și managementul calității mărfurilor.</p> <p>S2. Analizează și aplică cadrul normativ aferent procesului educațional din învățământul superior.</p> <p>S3. Analizează conținutul, metodele, materialele și experiența generală de predare-învățare și ia în considerare așteptările și experiențele tuturor părților.</p> <p>S4. Utilizează rezultatele activităților de cercetare proprii și ale altor persoane în procesul de formare a studenților cu privire la teoria și practica avansată în comerț și managementul calității mărfurilor.</p> <p>S5. Colaborează cu personalul didactic, tehnic și de cercetare pe proiecte de cercetare și de organizare a activităților didactice.</p> <p>S6. Folosește platforme educaționale și canale de comunicare.</p> <p>S7. Diseminează experiența proprie din proiecte educaționale.</p> <p>S8. Organizează, participă la diverse manifestări științifice și implică studenții în activitățile de cercetare științifică.</p>	<p>Absolventul manifestă autonomie în activitatea metodică și didactică și este responsabil de rezultatele înregistrare și conștientizează nevoia de autoinstruire și formare profesională continuă.</p>	<p>Absolventul proiectează și reproiectează curriculumul cursurilor predate, elaborează și ajustează suportul didactic și aplică cel puțin o platformă educațională.</p>
<p>CP2. Evaluarea și proiectarea activităților metodice și didactice</p>			
<p>Rezultatul învățării 5. <i>Candidatul la atribuirea calificării poate realiza activități de predare-învățare-evaluare, utilizând metode și tehnici interactive de predare bazate pe competențe, sporind eficiența și atractivitatea procesului de învățare.</i></p>			

<p>K1. Teoria si metodologia instruirii economice, concepte și metode de cercetare specifice comerțului.</p> <p>K2. Cadrul normativ de evaluare în învățământul superior aferent activității de învățare și a suportului didactic.</p> <p>K3. Tehnici de evaluare și instrumente aplicabile în evaluarea studenților, a participanților la diverse programe și a angajaților.</p> <p>K4. Strategii de evaluare (inițială, formativă, sumativă, autoevaluarea) utilizate în diverse scopuri.</p> <p>K5. Modalități de elaborare și editare a lucrărilor, articolelor științifice și materialelor didactice</p>	<p>S1. Proiectează/reproiectează programe de studii, curriculumul și suportul cursurilor.</p> <p>S2. Analizează critic și interpretativ suportul didactic și stabilește instrumente de evaluare.</p> <p>S3. Analizează și aplică cadrul normativ de evaluare a activității de învățare a studenților</p> <p>S4. Elaborează și analizează probe de evaluare și de notare a rezultatelor învățării.</p> <p>S5. Monitorizează progresul studenților în cunoașterea domeniului comerț și managementul calității mărfurilor</p> <p>S6. Adaptează și generalizează rezultatele cercetării în scopul predării disciplinelor economice.</p> <p>S7. Elaborează și publică lucrări, articole științifice și materiale didactice.</p> <p>S8. Elaborează cursuri digitale interactive.</p>	<p>Absolventul autonom realizează evaluarea activității de învățare a studenților și a suportului didactic și este responsabil de generalizarea rezultatelor cercetării în scopul predării disciplinelor economice, implicarea studenților în activitățile de cercetare, organizarea manifestărilor științifice, publicarea lucrărilor, articolelor științifice și materiale didactice și conștientizează nevoia de formare profesională continuă.</p>	<p>Absolventul : - elaborează cel puțin un chestionar de evaluare a calității procesului de predare-învățare la programul Comerț și managementul calității mărfurilor, analizează un suport de curs; implică studenții în activitățile de cercetare, organizează manifestări științifice, publică lucrări, articole științifice și materiale didactice la disciplinele economice și comerț.</p>
<p>CP3. Consultanță și expertiză în perfecționarea comerțului</p>			
<p>Rezultatul învățării 6. <i>Candidatul la atribuirea calificării poate efectua consultanță și expertiză pe problemele comerțului oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.</i></p>			
<p>K1. Cadrul normativ de reglementare a comerțului</p> <p>K2. Obligațiile și drepturile entității privind organizarea activității comerciale.</p> <p>K3. Managementul și organizarea comerțului</p> <p>K4. Politici comerciale, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare.</p> <p>K5. Soft-uri și platforme de automatizare a evidenței contabile și de administrare a procesului comercial.</p>	<p>S1. Analizează situații și aplică cadrul normativ și specificul entității comerciale.</p> <p>S2. Cercetează și propune îmbunătățiri ale sistemelor de organizare și management a comerțului în cadrul entității.</p> <p>S3. Propune soluții în selectarea și adaptarea politicilor comerciale conform necesităților și perspectivelor de dezvoltare ale entității.</p> <p>S4. Cercetează și dezvoltă teorii de perfecționare/modernizare a proceselor comerciale.</p> <p>S5. Analizează critic procesul de planificare și</p>	<p>Absolventul autonom realizează politici de gestionare a procesului de organizare a activității comerciale și este responsabil de calitatea deservirii consumatorilor în entitatea comercială, aplicarea standardelor corporative de comportament și etică profesională.</p>	<p>Absolventul gestionează politica de aprovizionare, procesul comercial, amplasarea tehnologică și amenajarea interiorului entității comerciale, este responsabil de organizarea deservirii și relațiile cu autoritățile publice și consumatorii.</p>

<p>K7. Tehnici de raționalizare a procesului comercial.</p> <p>K8. Angajamentul față de interesul public.</p> <p>K9. Principiile fundamentale de etică profesională pentru managerii comercianți economiști.</p>	<p>implementare a controlului proceselor comerciale.</p> <p>S6. Analizează și oferă îndrumări în digitalizarea proceselor comerciale și de aprovizionare cu mărfuri.</p> <p>S7. Cercetează și formulează recomandări în amplasarea și amenajarea interiorului entității comerciale.</p> <p>S8. Elaborează și aplică standarde corporative de comportament și de etică în cadrul entității comerciale.</p> <p>S9. Aplică scepticismul profesional în activitatea de management a unității de comerț.</p> <p>S10. Analizează și perfecționează principiile de responsabilitate față de interesul public.</p>		
<p>CP4. Consultanță și expertiză în perfecționarea managementului calității mărfurilor</p>			
<p>Rezultatul învățării 7. <i>Candidatul la atribuirea calificării poate efectua consultanță și expertiză pe problemele managementului calității mărfurilor oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.</i></p>			
<p>K1. Organizarea managementul calității mărfurilor.</p> <p>K2. Abordări moderne în management cu referire la obiective, strategii, politici și programe de management în domeniul calității mărfurilor.</p> <p>K3. Procesul tehnologic de producție în fundamentarea deciziilor manageriale.</p> <p>K4. Elementele/componentele ale calității mărfurilor.</p> <p>K5. Politici de management în domeniul calității mărfurilor.</p> <p>K6. Strategii manageriale de planificare, coordonare a managementului calității mărfurilor</p> <p>K7. Metode de evaluare a performanței și</p>	<p>S1. Demonstrează înțelegere a conceptelor și teoriilor de management a calității mărfurilor.</p> <p>S2. Dezbate și oferă consultanță pentru implementarea managementului calității mărfurilor.</p> <p>S3. Elaborează sisteme de determinare și recomandări de avansare a calității mărfurilor.</p> <p>S4. Elaborează politici de management în domeniul calității mărfurilor.</p> <p>S5. Analizează și elaborează strategii manageriale de planificare a managementului calității mărfurilor.</p> <p>S6. Cercetează, consultă și formulează recomandări în organizarea managementului calității mărfurilor.</p> <p>S7. Evaluează performanța și calitatea mărfurilor în comerț.</p>	<p>Absolventul autonom organizează activitățile de management a calității mărfurilor și este responsabil de deciziile de asigurare a calității mărfurilor, orientate spre funcționarea eficientă a entității comerciale.</p>	<p>Absolventul analizează și elaborează planuri, politici și propune 2-3 soluții de perfecționare a managementului calității mărfurilor într-o situație concretă.</p>

calității mărfurilor pentru funcționarea eficientă a entității comerciale.			
CP5. Coordonarea schimbărilor organizaționale în domeniul de activitate			
Rezultatul învățării 8. <i>Candidatul la atribuirea calificării poate elabora teorii și proiecte de schimbări organizaționale, generând noi idei și strategii de afaceri și sporirea performanței și competitivității afacerii.</i>			
<p>K1. Managementul agilității și metode de inițiere a schimbărilor organizaționale sustenabile.</p> <p>K2. Abordări conceptuale de adaptare a planurilor și strategiilor la schimbări organizaționale în domeniul comerțului.</p> <p>K3. Tipuri și modele specifice de schimbare, transformare și restructurare organizațională în comerț</p> <p>K4. Etapele de implementare a schimbărilor în comerț</p> <p>K5. Metode de depășire a rezistenței la schimbare.</p> <p>K6. Indicatori de eficiență și eficacitate specifici proceselor de schimbare organizațională în comerț</p>	<p>S1. Adaptează planurile și strategiile la schimbările organizaționale.</p> <p>S2. Identifică resursele și coordonează implementarea procesului de schimbare, restructurare sau transformare organizațională în comerț.</p> <p>S3. Evaluează metodele și etapele de implementare a schimbărilor organizaționale în comerț și managementul calității mărfurilor.</p> <p>S4. Aplică metode de depășire a rezistenței la schimbare din partea echipei.</p> <p>S5. Efectuează analiza eficacității schimbărilor și formulează concluzii argumentate.</p> <p>S6. Implementează sisteme de management bazate pe principiile dezvoltării sustenabile.</p>	<p>Absolventul autonom gestionează și coordonează activitatea și este responsabil pentru implementarea modelului de schimbare organizatorică selectat și aprobat, ținând cont de principiile sustenabilității</p>	<p>Absolventul demonstrează înțelegerea metodelor de depășire a rezistenței la schimbare, prezintă un plan/proiect de implementare și evaluare a schimbărilor organizaționale sustenabile</p>

CERINȚE ȘI CRITERII DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

1. CERINȚE GENERALE

Nr. crt	CERINȚE	DESCRIPTORI
1	Condiții de admitere pentru evaluarea finală	Se admite pentru evaluarea finală studentul-doctorand care a realizat în totalitate Programul de pregătire bazat pe studii avansate și Programului individual de cercetare științifică.
2	Forma de evaluare finală a rezultatelor învățării	Susținerea în ședință publică a tezei de doctorat în conformitate cu cadrul normativ și regulamentele instituționale.
3	Condiții organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării	Cerințele organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării de doctor în Științe economice sunt predefinite de cadrul normativ. La necesitate instituția stabilește cerințe suplimentare prin regulamente interne.
4	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare sunt predefinite de cadrul normativ.
5	Cerințe generale față de evaluatori	Cerințele generale privind componența comisiei și competențele evaluatorilor se stabilesc în strictă corespundere cu cadrul normativ
6	Cerințe normative privind certificarea calificării	Atribuirea calificării <i>Doctor în Științe economice</i> se face de către Comisia pentru susținerea publică în strictă corespundere cu cadrul normativ și regulamentele instituționale.

2. FORMELE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat cu conferirea titlului de *Doctor în Științe economice*.

Nr. crt.	Rezultatele învățării
	<i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>
1	aplica metodologii avansate de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neordinare și complexe operând cu aplicarea tehnologiilor informaționale.
2	identifica și elaborează proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competente de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.
3	analizează rezultatele cercetării implicând tehnologii informaționale și gândire critică pentru a dezvolta și/sau îmbunătăți teoriile și metodologiile existente în politicile comerciale și managementul calității mărfurilor.
4	elaborează și utilizează materiale didactice și metodice, înglobând rezultatele cercetărilor, cu scopul de a dinamiza interesul pentru cercetare și inovare.
5	realizează activități de predare-învățare-evaluare, utilizând metode și tehnici interactive de predare bazate pe competențe, sporind eficiența și atractivitatea procesului de învățare.
6	efectuează consultanță și expertiză pe problemele comerțului, oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.
7	efectuează consultanță și expertiză pe problemele managementului calității mărfurilor, oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.
8	elaborează teorii și proiecte de schimbări organizaționale, generând noi idei și strategii de afaceri și sporirea performanței și competitivității afacerii.

3. CRITERIILE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCRIPTORII DE NOTE

Descriptorii de note sunt predefiniți prin cadrul normativ și se aplică de către Comisia pentru susținere publică a tezei de doctor. Astfel, evaluarea tezei de doctor se apreciază cu calificativele ”excelent”, ”foarte bine”, ”bine”, ”satisfăcător”, ”nesatisfăcător”. Criteriile de evaluare și descrierea calificativelor pentru fiecare din acestea sunt predefinite în cadrul normativ.

4. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ

Nivelul minim de competență pentru obținerea titlului de *Doctor în Științe economice* este predefinit în cadrul normativ și se referă la evaluarea tezei de doctor și atribuirea de către Comisia de susținere publică a calificativului „Satisfăcător”.

5. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării, sunt necesare:

Categorii de resurse	Specificare
Documente instituționale care vizează evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Regulamente interne, proceduri, metodologii, etc.
Resurse curriculare	Planul de învățământ, Curriculum la discipline, Recomandări privind elaborarea și susținerea tezei de doctor, Recomandări-cadru de redactare a tezei de doctorat, acces la alte resurse relevante.
Resurse umane	- Conducători științifici - cadre didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice și abilitate cu dreptul de coordonare a tezelor de doctor; - Comisii de susținere publică constituite conform cadrului normativ și a regulamentelor instituționale.
Resurse digitale	- softuri pentru demonstrarea unor rezultate ale învățării; - soft anti plagiat; - aplicații de evaluare în cadrul platformelor educaționale, dacă este cazul, etc.
Spații corespunzătoare cu dotările necesare pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Săli dotate cu mobilier, echipamente, materiale necesare prezentării, comunicării și evaluării rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării.
Resurse materiale	Hârtie, rechizite, formulare de evaluare, dosarul doctorandului cu actele stipulate în regulamentele în vigoare, teza de doctorat, rezumatele științifice în limba română și limba engleză, etc.

ASIGURAREA CALITĂȚII STANDARDULUI DE CALIFICARE

ETAPE	DESCRIPTORI/DOVEZI
Inițierea procesului de elaborare a standardului de calificare	Standardul de Calificare este elaborat în baza Contractului nr. MD-MOED-206698-CS-CQS, încheiat între ASEM și Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova în vederea elaborării Standardelor de calificare la domeniul general de studii 041. <i>Științe economice</i> , semnat la 26 noiembrie 2021, Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr.1638/2021, cu privire la constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare pe domeniul general de studii 041. Științe economice, în cadrul proiectului „Moldova Higher Education” Project (MHEP) (P167790), IDA Credit No.IDA-65420.
Elaborarea standardului de calificare	La baza elaborării standardului de calificare a stat standardul de competență elaborat în baza Metodologiei de elaborare, validare și aprobare a standardelor de calificare, aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 573 din 15 iunie 2022. Standardul de calificare a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat conform Anexei nr.1 a Ordinului Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr.1638/2021 și Anexei nr.2 a Ordinului Rectorului ASEM nr.146-A din 27.12.2021. Grupul de lucru a fost constituit din 5 persoane: 3 reprezentanți ai mediului academic cu experiență semnificativă în domeniu și 2 reprezentanți ai mediului de afaceri, și anume: Membrii echipei dețin titluri științifico-didactice, cu experiență în elaborarea cadrului normativ de organizare și desfășurare a procesului de studii, elaborarea standardelor educaționale și a planurilor de învățământ, inclusiv în domeniul de formare profesională „Comerț și managementul calității mărfurilor”, experiență în implementarea proiectelor internaționale, asigurarea calității în învățământul superior din Academia de Studii Economice din Moldova și Universității de Stat din Moldova, reprezentanți ai mediului de afaceri – potențiali angajatori.
Validarea	Standardul de calificare a fost validat prin Avizul Comisiei de validare din 06 decembrie 2022, constituită din reprezentanți Ministerului Finanțelor, Universitatea tehnică din Moldova și Centrul sectorial pentru formarea în comerț Hoteluri și restaurante din Republica Moldova.
Implementarea	În rezultatul implementării va fi necesar revizuirea: - Planurilor de învățământ pentru specialitatea științifică Comerț și managementul calității mărfurilor, - Curriculelor disciplinelor, - Regulamentelor instituționale. Indicatorii monitorizați pe parcursul implementării standardului de calificare: - nr. de furnizori de programe de educație și formare profesională pentru nivelul 8 CNC specialitatea științifică 521.06 <i>Comerț și managementul calității mărfurilor</i>
Mecanisme de feedback și de îmbunătățire continuă a calității	Fiecare instituție își va elabora mecanisme proprii de feedback și îmbunătățire a calității, fiind recomandate: - menținerea relațiilor cu absolvenții; - efectuarea de sondaje de opinii; - organizarea periodică de discuții și mese rotunde cu reprezentanții sectorului real al economiei; - monitorizarea reușitei studenților pe parcursul studiilor; - monitorizarea angajării și a carierei profesionale a absolvenților; - analiza și revizuirea periodică al curriculumului universitar; Standardul de calificare se actualizează, cel puțin, o dată la cinci ani sau, la necesitate, în termen de șase luni de la aprobarea standardului de competență actualizat, sau în alte cazuri relevante (modificarea cadrului normativ, dificultăți în implementarea standardului de calificare) sesizate de părțile interesate.
Asigurarea transparenței	Standardul de calificare va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării și înscris în Registrul național al calificărilor.

INFORMAȚII PRIVIND RELEVANȚA CALIFICĂRII

Titlul calificării	Doctor în <i>Științe economice</i>
Nivelul educațional	Învățământ superior de doctorat, 8 CNC
Specificul rezultatelor învățării	Formarea competențelor profesionale stabilite în standardul de competență
Descrierea generală	<p>Conducătorii și cercetătorii în domeniul <i>Comerț și managementului calității mărfurilor</i> furnizează servicii și activități diverse și sunt implicați direct și/sau indirect în gestionarea activității comerciale și managementul calității mărfurilor al entităților economice și activități didactice în cadrul instituțiilor de învățământ.</p> <p>Conducătorii și cercetătorii în domeniul comerțului și managementul calității mărfurilor desfășoară activități de cercetare, științifico-didactice, în toate tipurile de entități comerciale, instituții publice și private.</p> <p>Atribuțiile de bază: expertiza politicilor comerciale și a sistemelor de management al calității mărfurilor la nivel macro și micro; expertiza și expunerea publică a cadrului normativ în domeniul comerțului; consultanța și emiterea de judecăți sistematice pe domeniul comerț și calitatea mărfurilor; activități didactice; activități de informare a publicului privind trendul de dezvoltare a comerțului și managementului calității mărfurilor, etc.</p>
Strategii de dezvoltare a sectorului/proiecte investiționale în domeniu	<p>Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2030", Hotărârea de Guvern Nr. 377/2020</p> <p>Strategia Națională "Educație 2030"</p> <p>Strategia europeană comună de cooperare pentru dezvoltare pentru Republica Moldova, februarie 2018</p> <p>Strategia pentru o economie incluzivă, durabilă și digitală până în 2030</p> <p>Programul Național în domeniile cercetării și inovării, Hotărârea de Guvern Nr. 381/2019</p> <p>Program cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa 2021-2027</p> <p>Obiectivele de dezvoltare de dezvoltare durabilă</p>
Solicitarea calificării pe piața muncii/prognoze	<p>Subsegmentul pieței muncii pentru absolvenții nivelului 8 de calificare nu este delimitat în Republica Moldova, însă pot fi evidențiate câteva particularități care asigură un nivel foarte înalt de angajabilitate a deținătorilor de titlu științific:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datorită competențelor deținute, absolvenții studiilor de doctorat posedă o capacitate puternică de a se adapta la schimbări, a se auto-instrui și a lucra într-un context internațional, dobândind rapid aptitudini specifice pentru diferite posturi atractive legate de activitatea științifică, non-științifică, de consultanță/ expertizare și didactică; - absolvenții studiilor de doctorat posedă capacități inovatoare, ei pot crea noi activități, noi funcții pentru sine și pentru cei din jur; - avansarea în carieră și mobilitatea profesională (inclusiv cea internațională); - nivelul de remunerare depinde, deseori, de forța de convingere din partea absolventului de studii de doctorat privind valoarea adăugată pe care el o poate asigura angajatorului. <p>Perioada 2015-2021 se caracterizează prin reducerea indicatorilor ce caracterizează subsegmentul studiilor de doctorat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numărul școlilor doctorale – de la 43 la 26; - numărul studenților doctoranzi – de la 1751 la 1680 persoane (11,8% în științe economice);
Tendințe de dezvoltare a calificării	<p>Tendințele și preocupările de viitor în domeniul <i>Comerț și managementului calității mărfurilor</i> vor fi dirijate predominant de așteptările consumatorilor, globalizare, progresele tehnologice, complexitatea afacerilor, schimbările societale, intensificarea reglementărilor și supravegheților, etc.</p> <p>Concomitent domeniul <i>Comerț și managementul calității mărfurilor</i> va fi influențat direct sau indirect de schimbările climatice (la nivel global și local), deficitul de resurse (umane și naturale), conflictele geopolitice (deschise și ascunse),</p>

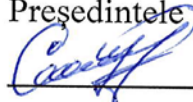
	<p>imprevizibilitatea piețelor emergente, digitalizarea continuă și comunicarea online. În acest context, preocupările de viitor a profesiei manager-comerciant responsabil de calitatea mărfurilor constau în anticiparea și adaptarea la schimbări. În viitor rolul comerciantului va fi de a oferi instrumente analitice esențiale pentru adoptarea celor mai bune decizii pentru prezent, dar în special pentru viitor. Profesioniștii comercianți vor avea un rol important în managementul riscului în comerț și vor acoperi zone noi în procesul decizional.</p>		
Interconexiune a calificării elaborate cu calificările existente în domeniul respectiv	CORM	ESCO	ISCO
	52. Științe economice 521. Economie, business și administrare 521.06 Comerț și managementul calității mărfurilor	84 Doctorat academic, PhD in Economics	53 Economic Sciences 5303 Economic accounting
Date specifice de implementare a calificării	<p>În Republica Moldova oferă programe de studii de doctorat pentru obținerea calificării <i>Doctor în științe economice</i> la specialitatea <i>521.06 Comerț și managementul calității mărfurilor</i> următoarele instituții: ASEM, UCCM. Ele sunt asigurate cu personal de înaltă calificare, dotate cu tehnologii informatice și de comunicare și infrastructură generală. În baza standardului de calificare este elaborat Planul de studii la ciclul III și standardele curriculare la disciplinele obligatorii și opționale care se conțin în acest plan.</p>		

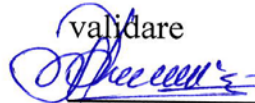
STANDARD DE COMPETENȚĂ

Nivelul 8 CNC

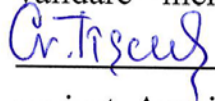
Membrii **Victor CIOBANU**, consultant principal, Secția politici de dezvoltare a IMM și comerț, Ministerul Economiei -

Comisiei de validare Președintele Comisiei de validare

 Grigore CAȚER, Șef Direcție infrastructura calității și supravegherea pieței, Ministerul Economiei - membrul Comisiei de validare

 Tatiana GRUNZU, dr. științe economice, conferențiar universitar, Universitatea Tehnică a Moldovei - membrul Comisiei de validare

 Diana ROMANCIUC, vicepreședinte al Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț, Hoteluri și Restaurante din Moldova, Președinte al Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperație de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS" - membrul Comisiei de validare - membrul Comisiei de validare

 Cristina TÎȘCUL, manager de proiect, Asociația Investitorilor Străini (FIA) - membrul Comisiei de validare

„ 20 ” 11 2022

Standardul de competențe profesionale se aplică la elaborarea fișelor de post, evaluarea competențelor și performanțelor angajaților, dezvoltarea standardelor de calificare și la proiectarea programelor de studii pentru domeniul de formare profesională: *419 Merceologie și comerț*.

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. INFORMAȚII PRIVIND ELABORAREA ȘI APROBAREA STANDARDULUI DE COMPETENȚĂ	
Standardul de competențe profesionale a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat prin OMEC nr. 1638 din 13.12. 2021	CERNAVCA Mihail , dr., conf.univ., Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Comerț, Turism și Alimentație publică, Facultatea Business și Administrarea Afacerilor FEDORCIUCOVA Svetlana , dr., conf.univ., Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Comerț, Turism și Alimentație publică, Facultatea Business și Administrarea Afacerilor PITUȘCAN Feodosie , Șef departament, dr. în economie, conf.univ., Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, Departamentul Business, Marketing și Turism, Facultatea Științe economice TRICOLICI Nicolai , director general, Supraten SA ȚURCAN Valentin , director general, Camelia SA
Perioada elaborării	03.01.2022 – 29.07.2022
Standardul de competență a fost consultat cu: (3-5 parteneri sociali relevanți)	NACU Victor , membru al Consiliului de Administrare MOLDCOOP, Președinte Consumcoop Peresecina OLARAȘU Nicolai , șef Secție de consultanță în afaceri, Camera de Comerț și Industrie a RM STROCEAC Natalia , șef Direcție Relații cu Consumatorii și Mediul de Afaceri ISSNPC
Standardul de competență validat și aprobat de Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Economiei nr. 94/2022	Procesul/procesele verbale de evaluare, validare a Standardului de competență, nivel 8 CNC nr.1 din 20.11.2022
Data aprobării Comisiei de validare	05.10.2022
Standardul de competențe profesionale este valabil până la	05.10.2027

1.2. INFORMAȚII PRIVIND CORELAREA CU CLASIFICATOARELE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

1.2.1 CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATOARELOR PIETEI MUNCII

Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova CORM (006-2021) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	Clasificarea europeană a aptitudinilor /competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO 08) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation_main#overlayspin	Clasificarea internațională Standard al Ocupațiilor (ISCO 08) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf
<p>1. Legislatori/legislatoare membri ai/membre ale executivului, demnitari și conducători ai/conducătoare ale administrației publice, conducători/conducătoare și funcționari superiori/ funcționare superioare din unitățile economico-sociale și politice</p> <p>12. Conducători/conducătoare din domeniul administrativ și comercial</p> <p>122 Conducători în domeniul vânzări, marketing și dezvoltare</p> <p>14 Conducători/conducătoare în activitatea hotelieră, comerț și alte servicii</p> <p>142 Conducători de unități din domeniul comerțului</p> <p>2. Specialiști/ specialiste în diverse domenii de activitate</p> <p>23. Specialiști/ specialiste în învățământ</p> <p>231 Profesori universitari/ profesoare universitare și asimilați/asimilate</p> <p>24. Specialiști/ specialiste în domeniul administrativ-comercial</p> <p>243 Specialiști în vânzări, marketing și relații publice</p>	<p>1. Managers</p> <p>12. Administrative and Commercial Managers</p> <p>122 Conducători în domeniul vânzări, marketing și dezvoltare</p> <p>14 Conducători de unități din industria hotelieră, comerț și alte servicii</p> <p>142 Conducători de unități din domeniul comerțului</p> <p>2. Professionals</p> <p>23. Teaching Professionals</p> <p>231 Profesori universitari și asimilați</p> <p>24. Business and Administration professionals</p> <p>243 Specialiști în vânzări, marketing și relații publice</p>	<p>1. Managers</p> <p>12. Administrative and Commercial Managers</p> <p>122 Sales, Marketing and Development Managers</p> <p>14. Hospitality, retail and other services managers</p> <p>142 Retail and Wholesale Trade Managers</p> <p>2. Professionals</p> <p>23. Teaching Professionals</p> <p>231 University and higher education teachers</p> <p>24. Business and Administration professionals</p> <p>243 Sales, Marketing and Public Relations Professionals</p>

1.2.2 CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATORULUI ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Clasificatorul activităților economice din Republica Moldova CAEM (Rev.2)	Clasificarea Statistică a Activităților Economice din Comunitatea Europeană (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) NACE Rev. 2	Clasificarea Internațională Industrială Standard a tuturor Activităților Economice (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities) ISIC Rev 4
70.10 Activități ale direcțiilor administrative	70.10 Activities of head offices	7010 Activities of head offices

<p>centralizate</p> <p>70.22 Activități de consultanță pentru afaceri și management</p> <p>72.20 Cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste</p> <p>84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice</p> <p>84.21 Activități de afaceri externe</p> <p>85.42 Învățământ superior universitar</p> <p>94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale</p> <p>94.12 Activități ale organizațiilor profesionale</p>	<p>70.22 Business and other management consultancy activities</p> <p>72.20 Research and experimental development on social sciences and humanities</p> <p>84.13 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses</p> <p>84.21 Foreign affairs</p> <p>85.42 Tertiary education</p> <p>94.11 Activities of business and employers membership organisations</p> <p>94.12 Activities of professional membership organisations</p>	<p>7020 Management consultancy activities</p> <p>7220 Research and experimental development on social sciences and humanities</p> <p>8413 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses</p> <p>8421 Foreign affairs</p> <p>8530 Higher education</p> <p>9411 Activities of business and employers membership organizations</p> <p>9412 Activities of professional membership organizations</p>
---	---	---

1.2.3. CORELAREA CALIFICĂRII CONFORM CLASIFICATOARELOR EDUCAȚIONALE		
Nomenclatorul domeniilor de formare profesională	Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED-2011)	Clasificarea domeniilor educației și formării profesionale (ISCED-F-2013)
4. Business, administrare și drept 041. Științe economice 0419. Merceologie și comerț	PhD in Economics	4. Business, administrare și drept 041. Științe economice 0419. Merceologie și comerț

Nivel de competență/abilitate, conform ISCO-08	4	
Cadrul Național al Calificărilor	Nivel de calificare 8 CNC	
Referire la Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Echivalent nivel 8 EQF	
Identificarea ocupațiilor tipice		
Ocupații tipice (CORM)	Ocupații tipice (ESCO)	
121301 Coordonator/coordonatoare de proiect 121308 Manager de proiect 122301. Conducător/ conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării 122302. Director al/directoare a institutului de cercetare 122305. Secretar științific/ secretară științifică 122307. Șef/șefă laborator în domeniul cercetării și inovării 122308. Șef/șefă sector în domeniul cercetării și inovării	122 Sales, marketing and development managers 1223 Research and development managers 231 University and higher education teachers 2310 University and higher education teachers 242 Administration professionals 2421 Management and organisation analysts 2422 Policy administration professionals	
Specializări/arii ocupaționale	1. Cercetător științific /cercetătoare științifice 2. Cadru didactico-științific în instituțiile superioare de învățământ, profesor/ă 3. Conducător/conducătoare de autorități/instituții publice, unități economice și asociații obștești 4. Coordonator de proiect, manager de proiect, consultant/ă, expert/ă pe probleme economice	
Tendințe și preocupări de viitor în domeniul de formare profesională	<p>Tendințele și preocupările în domeniul <i>Comerț și managementul calității mărfurilor</i> sunt dirijate predominant de așteptările societății, de globalizare, de progresele tehnologice, complexitatea afacerilor, schimbările societale, intensificarea reglementărilor și necesitatea supravegherii calității mărfurilor și procesului de deservire a consumatorilor, etc. Concomitent domeniul comerțului va fi influențat direct sau indirect de schimbările climatice (la nivel global și local), deficitul de resurse (umane și naturale), conflictele geopolitice (deschise și ascunse), imprevizibilitatea piețelor emergente, digitalizarea continuă și comunicarea online.</p> <p>În acest context, preocupările de viitor a profesiei de manager-comerțiant constau în anticiparea și adaptarea la schimbări. În viitor rolul managerului comerțiant va fi de a oferi instrumente, informații și date analitice esențiale pentru adoptarea celor mai bune decizii pentru prezent, dar în special pentru viitor. Profesioniștii manageri comerțianți vor avea un rol important în managementul riscului și vor acoperi zone noi în procesul decizional.</p>	

1.3. ALTE INFORMAȚII RELEVANTE		
Titlul calificării profesionale în limba străină:		
Română	Engleză	Rusă/Franceza/Germana

Doctor în Științe economice	Doctor of Economics (PhD) / PhD in Economics and Management	Доктор экономических наук Docteur en économie Doktor der Wirtschaftswissenschaften
------------------------------------	--	---

Anexe la standardul de competență	
Anexa 1	<p>Unified Standards And Criteria For Demonstrating Excellence In Business Programs, Accreditation Council for Business Schools and Programs (ACBSP), January 1, 2021 Version, https://cdn.ymaws.com/acbsp.org/resource/resmgr/docs/accreditation/Unified_Standards_and_Criteria.pdf</p> <p>Handbook of International Education Standards https://www.iaesb.org/publications/2019-handbook-international-education-standards</p> <p>Manualul de reglementări internaționale de educație, International Accounting Education Standards Boards https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2021/12/HANDBOOK-OF-INTERNATIONALEUCATION-PRONOUNCEMENTS-RO.pdf</p>
Anexa 2	<p>Skills for a greener future: A global view based on 32 country studies International Labour Office – Geneva: ILO, 2019 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf</p>
Anexa 3	<p>Skills for SMEs. Cybersecurity, Internet of Things and Big Data for Small and Medium-Sized Enterprises https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/82aa7f66-67fd-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en</p> <p>Translations of DigComp 2.0 in the European Skills, Competences and Occupations classification (ESCO) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/88872788-b48d-11ec-9d96-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-256771334</p>
Anexa 4	Competențe lingvistice (l. engleza) [B2 – C1]
Anexa 5	<p>EntreComp: Cadrul de competențe antreprenoriale/ EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework https://eige.europa.eu/resources/lfna27939enn.pdf</p>
Anexa 6	<p>GreenComp The European Sustainability Competence Framework https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en</p>
Anexa 7	<p>Cadrul de competențe în economia verde/economia circulară https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/dotcom/client_service/sustainability/pdfs/towards_the_circular_economy.ashx</p> <p>Pactul verde European. COM (2019) 640 final. Bruxelles. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=RO</p>
Anexa 8	<p>O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală. COM(2020) 103 final. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0103&from=DE</p>

2. DESCRIEREA OCUPAȚIONALĂ A CALIFICĂRII

2.1 Descrierea activității de muncă
<p>Deținătorul calificării de <i>Doctor în Științe economice</i> planifică, organizează și administrează activitatea entităților comerciale; expertizează cadrul normativ și politicile în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor; emite judecăți sistematice și/sau punctuale pe domeniul comercial și cercetare a pieței; realizează activități didactice, metodice și de cercetare, activități de informare a publicului privind tendințele de dezvoltare a comerțului și managementului calității mărfurilor, etc.</p> <p>Specialiștii cu calificarea de <i>Doctor în Științe economice</i> în domeniul <i>comerț și managementul calității mărfurilor</i> planifică, coordonează și evaluează activitățile generale ale întreprinderilor comerciale, activitățile de cercetare-dezvoltare și oferă servicii de consultanță științifică cu sprijinul altor manageri și organizații.</p> <p>În calitate de profesori universitari și asimilații acestora din instituțiile de învățământ superior pregătesc și predau cursuri teoretice și practice, coordonează stagii de practică, conduc și ghidează cercetările studenților</p>

pentru elaborarea tezelor de licență/master/doctorat, planifică și desfășoară activități de cercetare, elaborează lucrări științifice (tratate, monografii, articole în reviste științifice) și didactice (manuale, cursuri universitare, note de curs, ghiduri didactice).

2.2. Arii de competență și descriptorii

Arii de competență	Descriptorii
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în comerț și managementul calității mărfurilor	1.1. Aplică metodologii ale cercetării științifice în activitatea profesională. 1.2. Realizează, evaluează, conduce și ghidează cercetări științifice; 1.3. Determină gradul de funcționalitate a rezultatelor științifice din alte domenii și le utilizează în activitatea profesională.
2. Realizarea și evaluarea activității didactico-științifice	2.1. Planifică și realizează activități metodice și didactice. 2.2. Evaluează și coordonează activități metodice și didactice. 2.3. Realizează activități de cercetare științifică și dezvoltă concepte, teorii și metode operaționale specifice comerțului.
3. Eficientizarea activităților profesionale	3.1. Expertizează, oferă consultanță și propune soluții cu privire la posibilele îmbunătățiri ale eficienței proceselor economice și comerciale la nivel micro și macroeconomic. 3.2. Elaborează planuri strategice de dezvoltare a comerțului și sporire a calității mărfurilor, inițiază și gestionează schimbările organizaționale 3.3. Oferă consultanță, elaborează propuneri de perfecționare a documentelor normative care reglementează comerțul și calitatea mărfurilor. 3.4. Dezvoltă și implementează sisteme de management a calității mărfurilor bazate pe principiile economiei sustenabile, aplică concepte, metode, tehnici, procedee și instrumente care asigură tratarea informațiilor interne și externe, în vederea formulării unor aprecieri pertinente referitoare la situația economică și financiară a entității comerciale.

2.3. Sectoare de activitate

1. Specialiștii se pot angaja în diverse sectoare ale economiei naționale specializate în activitatea comercială, în cadrul unor organizații/întreprinderi private sau publice, inclusiv:

- Activități profesionale, științifice și tehnice de administrare a unităților de comerț și a calității mărfurilor;
- Activități ale direcțiilor administrative centralizate de management și de consultanță în comerț și managementul calității mărfurilor;
- Sectorul de cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste;
- Sectorul de învățământ superior universitar;
- Alte sectoare de prestare a serviciilor de consultanță și expertizare a activității organizațiilor în comerț și managementul calității mărfurilor

Specializare

521.06 Comerț și managementul calității mărfurilor

2.4. Mediul de lucru, specificul activității și riscurile profesionale

Programul de muncă al unui profesionist în domeniul *Comerț și managementul calității mărfurilor* este obișnuit, dar pot exista situații în care lucrul în afara programului normal este esențial.

- Localizarea: birouri proprii, birourile angajatorilor, birourile clienților; online.
- Organizare: individual, în echipe, în structuri ierarhic organizate.
- Regimul de lucru: normă întreagă, normă parțială, ore suplimentare.
- Formele de angajare: angajat de baza, prin cumul, prin contract de prestare servicii, activitate independentă.
- Angajabilitate: profesionist independent, instituții de cercetare, instituții de învățământ superior, entități specializate în servicii financiare, de contabilitate și audit, alte entități, instituții și organisme, etc.

Orice activitate implică riscuri profesionale, pentru care trebuie stabilite măsurile de prevenire și protecție în vederea asigurării unui nivel optim de securitate profesională și de minimizare a riscurilor, care pot fi:

Factori de risc proprii mijloacelor de producție (risc mecanic, termic, electric, etc).

Factori de risc proprii mediului de muncă (risc fizic, etc

Factori de risc proprii sarcinii de muncă (solicitare fizică, psihică, etc.).

2.5. Instrumente de lucru, echipamente, utilaje și materiale, soft-uri

Sistem de operare (ex. Windows); Pachetul software de birou (ex. Word, Excel, PowerPoint, Outlook); Baze de date (de ex. Excel), analiza datelor statistice (SPSS), calculul numeric și modelare (MATLAB). Software și hardware specific domeniului de activitate, echipamente de prezentare și comunicare și rechizite de birou.

2.6. Calități personale necesare pentru muncă: abilități, caracteristici și cerințe specifice (după caz)

Abilități:

- analitice, de gândire critică și creativitate;
- de comunicare (inclusiv limbajul corpului) verbal și scris, orientat spre detalii;
- aptitudini organizatorice și Time Management;
- manageriale și de lucru în echipă;
- interesul pentru dezvoltare continuă și reziliență, cercetare, analiza datelor și luarea deciziilor;
- inteligența emoțională (managementul stresului, răbdare) și abilități interpersonale;
- capacitate de a rezolva probleme complexe; etc.

2.7. Formare profesională inițială și continuă

Formarea profesională inițială (DPI) la ciclul III Doctorat se certifică prin studii superioare de doctorat (nivelul 8 CNC), prin program de doctorat științific și susținerea publică a tezei de doctorat.

Formarea profesională continuă include experiență practică și învățarea informală.

Cerințele de competență profesională se modifică pe măsură ce profesioniștii manageri comercianți își asumă noi roluri și atribuții.

2.8. Cele mai răspândite denumiri ale ocupației profesionale (rom/eng/ru)

Română	Engleză	Rusă
Cadru didactic în instituții superioare de învățământ Profesor/profesoară; Conducător/conducătoare de autorități publice, unități economice și asociații obștești; Manager de proiect; Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării; Cercetător științific /cercetătoare științifice în economie; Consilier al conducătorului/ consilieră a conducătoarei întreprinderii.	Business economics researcher; Business consultant; University and higher education teachers; Business manager; Project manager; Advisor to the manager of the company; Scientific researcher in Economics; Project leader in research and innovation; Teaching staff in higher education institutions.	Научный сотрудник в области экономики/торговли и управления качеством товаров; Руководитель организации; Менеджер проекта; Руководитель проекта; Начальник научно-инновационного сектора; Преподаватель высшего учебного заведения; Советник руководителя Компании; Бизнес-консультант; Научный сотрудник в области экономики.

2.9. Reglementări de exercitare a profesiei (națională/internațională)

Legislația națională sectorială

1. Codul civil al Republicii Moldova: nr. 1107 din 06.06.2002. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2002, nr. 66-75. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
2. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, Legea nr. 259 din 15.07.2004
3. Codul educației al Republicii Moldova: nr. 152 din 17.07.2014. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319-324 art. 634. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline). Articolul 94. Ciclul III – studii superioare de doctorat/
4. Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii: nr. 179 din 21.07.2016. *Monitorul Oficial al Republicii*

- Moldova*. 2016, nr. 306-313. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
5. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: nr. 845-XII din 03.01.1992. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1994, nr. 2. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
6. Legea privind cooperativele de întreprinzător: nr. 73 din 12.04.2001. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2001, nr. 49-50. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
7. Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2003 Nr. 126-131. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
8. Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, nr. 220-XVI din 19.10.2007
9. Legea cu privire la comerțul interior, nr 231 din 23.09.2010. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 265-276. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
10. Codul fiscal al Republicii Moldova: nr. 1163 din 24.04.1997. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1997, nr. 62. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
11. Legea cu privire la Serviciul Vamal: nr. 302 din 21.12.2017. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 68-76. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
12. Codul Vamal al Republicii Moldova: nr. 95 din 24.08.2021. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2021, nr. 219-225. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline). (în vigoare de la 01.01.2023).
13. Legea reglementării de stat a activității comerciale externe: nr. 1031 din 08.06.2000. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2000, nr. 119-120. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
14. Legea cu privire la standardizarea națională, nr.20 din 04.03.2016, *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 90-99. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline)
15. Alte acte normative ce reglementează comerțul și calitatea mărfurilor.

2.10 Norme și reglementări specifice (profesionale, etice, tehnice, de sănătate...)

1. Legea cu privire la securitatea și sănătății muncii: nr. 186 din 10.07.2008. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2008, nr. 143-144. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
2. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe: nr. 139 din 02.07.2010. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2010, nr. 191-193. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
3. Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III aprobat prin HG nr. 1007 din 10.12.2014. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 386-396. Disponibil: Baza de date „Legislația Republicii Moldova” (offline).
4. Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic, Decizia CC al ANACEC nr. 7 din 18 decembrie 2018. <http://www.cnaa.md/files/normative-acts/normative-acts-anacec-attestation/cod-etica.pdf>
5. The European Charter & Code for Researchers
https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/am509774cee_en_e4.pdf

3. CERINȚE DE COMPETENȚE

3.1. COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)

Aria de competență	Unitatea de competențe	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în comerț și managementul calității mărfurilor	CT1. Dezvoltarea eficienței personale și profesionale	1.1. Accesează, procesează și asimilează noi cunoștințe, utilizând diverse surse și forme de învățare, demonstrează angajamentul față de învățarea pe tot parcursul vieții. 1.2. Stabilește obiective, identifică oportunități, își planifică progresul în carieră. 1.3. Contribuie la performanța altora prin diseminarea de cunoștințe noi și dezvoltarea de aptitudini.
	CT2. Comunicarea, colaborarea și lucrul în echipă	2.1. Adaptează prioritățile, strategiile, planurile la schimbările mediului de activitate, susține schimbările prin atitudine, inițiative, metode și tehnologii noi de activitate, manifestă rezistența și adaptare în condiții de criză și incertitudine, în situații complexe, de schimbare și dă dovadă de capacitate de restabilire.

2. Realizarea activității științifico-didactice		2.2. Execută în mod independent, responsabil și eficient sarcinile profesionale și activitățile de cercetare, își asumă responsabilitatea și riscurile pentru acțiunile și deciziile luate. 2.3. Aplică capacitatea de organizare și conducere a grupurilor profesionale, de cercetare științifică, delegă sarcini și atribuții, adoptă viziuni de perspectivă a altor persoane.
3. Eficientizarea activităților profesionale	CT3. Aplicarea competențelor funcționale, tehnice și digitale	3.1. Generează idei și identifică oportunități, mobilizează resurse materiale, nonmateriale și digitale pentru transpunerea lor în procese ce conduc la crearea de valori. 3.2. Utilizează tehnicile creative pentru identificarea soluțiilor, dezvoltă gândirea critică generează soluții efective, sustenabile utilizează instrumentele analitice și tehnici creative pentru soluționarea problemelor
	CT4. Adaptarea activității spre o economie verde /economie circulară / sustenabilă	4.1. Conceptualizează producerea / produsele, serviciile conform principiilor economiei circulare prin utilizarea / valorificarea materialelor, produselor, serviciilor, sistemelor, bazate pe tehnologii prietenoase mediului și sustenabile. 4.2. Elaborează, dezvoltă și organizează modelele de business circular. 4.3. Elaborează și implementează sisteme de management bazate pe principiile economiei sustenabile.

3.2. COMPETENȚE GENERALE (CG) (trans sectoriale și sectoriale)

Arii de competență	Unitatea de competență	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în comerț și managementul calității mărfurilor	CG1. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice	1.1. Planifică, concepe, elaborează și diseminează cercetări științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 1.2. Elaborează, recenzează și/sau avizează acte normative în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 1.3. Cercetează, consultă și formulează recomandări în organizarea și managementul comerțului și calității mărfurilor. 1.4. Cercetează, anticipează, consultă și recomandă soluții pentru probleme neomogene și complexe în dezvoltarea comerțului și sporirea calității mărfurilor.
2. Realizarea activității științifico-didactice	CG2. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare	2.1. Planifică, concepe, elaborează și realizează proiecte de cercetare în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 2.2. Identifică idei de proiecte de cercetare, surse de finanțare și implementare ale acestora, concepe și recomandă tematica direcțiilor de cercetare pentru studenți, masteranzi și doctoranzi și după caz coordonează realizarea acestor cercetări. 2.3. Monitorizează progresele înregistrate în cadrul proiectului, elaborează rapoarte și diseminează rezultatele științifice obținute. 2.4. Conduce și/sau /ghidează activități de cercetare doctorală și post doctorală.
3. Eficientizarea activităților profesionale	CG3. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare-învățare	3.1. Analizează, sintetizează și aplică în procesul educațional cele mai noi și relevante cercetări, informații și modificări din domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 3.2. Realizează procesul de învățare-predare-evaluare utilizând rezultatele activităților de cercetare proprii și ale altor cercetători. 3.3. Colaborează cu personalul didactic, tehnic și de cercetare pe proiecte de cercetare și de organizare a activităților didactice. 3.4. Inițiază, dezvoltă și gestionează proiecte educaționale.

		3.5. Proiectează și recomandă programe de studii și suporturi didactice.
	CG4. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate	4.1. Diseminează rezultatele cercetării către comunitatea științifică prin diverse mijloace de comunicare, inclusiv conferințe, simpozioane, congrese, ateliere, colocvii și publicații științifice. 4.2. Identifică reviste pentru publicarea cercetărilor și utilizează tehnicile de prezentare a rezultatelor științifice obținute. 4.3. Consultă și recomandă soluții pentru probleme neomogene, complexe în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 4.4. Elaborează rapoarte și susține prezentări cu analiza rezultatelor cercetărilor în cadrul proiectului de cercetare științifică.

3.2. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

Arii de competență	Competența	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative	CP1. Evaluarea cercetărilor științifice în domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor	1.1. Evaluează critic și constructiv rezultatele cercetărilor științifice actuale, teoriile și metodologiile existente în politicile comerciale și managementul calității mărfurilor. 1.2. Explică și interpretează diverse situații teoretice și practice, inovatoare și complexe din domeniul comerțului și managementului calității mărfurilor. 1.3. Identifică oportunitățile și riscurile, elaborează strategii și politici comerciale. 1.4. Evaluează și diseminează tendințele cercetării din domeniul comerțului și managementul calității mărfurilor.
2. Realizarea activității științifico-didactice	CP2. Planificarea, realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice	2.1. Proiectează și actualizează programe de studii relevante domeniului. 2.2. Elaborează și/sau ajustează curriculum-urile pentru discipline de specialitate. 2.3. Realizează activități de predare-învățare a discipline-lor din domeniu. 2.4. Identifică și implementează formele optime de instruire (cursuri, mese rotunde, seminare, lucrări practice și de laborator, ghidarea lucrului individual, testări, etc.). 2.5. Elaborează suport metodic pentru activitățile de predare-învățare. 2.6. Recenzează și evaluează suportul didactic. 2.7. Selectează și implementează forme optime de evaluare a calității instruirii studenților/masteranzilor. 2.8. Elaborează și administrează probe de evaluare și de notare a rezultatelor învățării. 2.9. Monitorizează progresul studenților în cunoașterea domeniului comerț și managementul calității mărfurilor. 2.10. Generalizează și apreciază progresele și/sau regresele rezultatelor procesului educațional în domeniul comerț și managementul calității mărfurilor.
3. Eficientizarea activităților profesionale	CP3. Consultanță și expertiză în perfecționarea comerțului	3.1. Expertizează și perfecționează cadrul general și conceptual de activitate al unităților de comerț. 3.2. Expertizează, selectează, adaptează și perfecționează politicile comerciale conform necesităților și perspective-lor de dezvoltare ale entității.

	<p>3.3. Analizează și elaborează în cooperare cu departamentul IT tehnologii informaționale moderne pentru unitatea comercială.</p> <p>3.5. Monitorizează, explică și implementează și/sau formulează recomandări de punere în practică a cadrului normativ în comerț.</p> <p>3.6. Monitorizează și evaluează performanța în raport cu obiectivele și politicile stabilite.</p> <p>3.7. Respectă principiile fundamentale de responsabilitate față de interesul public și acționează în interesul tuturor părților implicate în managementul comerțului.</p> <p>3.8. Activează în conformitate și promovează Cadrul general al codului de etică profesională.</p> <p>3.9. Nu se angajează și previne orice ocupație sau activitate care afectează și/sau ar putea afecta integritatea, obiectivitatea și/sau buna reputație a profesiei.</p>
<p>CP4. Consultanță și expertiză în perfecționarea managementului calității mărfurilor</p>	<p>4.1. Oferă consultanță și propune soluții de management cu privire la perfecționarea proceselor comerciale în vederea menținerii calității mărfurilor.</p> <p>6.2. Analizează informațiile și detaliile proceselor tehnologice de producere și comerciale pentru a oferi consiliere cu privire la sporirea a calității mărfurilor.</p> <p>6.3. Elaborează planuri strategice de management de sporire a calității și reducere a pierderilor de mărfuri.</p> <p>6.5. Oferă consultanță, elaborează propuneri de perfecționare a documentelor normative care reglementează calitatea mărfurilor.</p>
<p>CP5. Coordonarea schimbărilor organizaționale în domeniul de activitate</p>	<p>5.1. Inițiază și gestionează schimbările organizaționale.</p> <p>5.2. Adaptează planurile și strategiile la schimbările organizaționale.</p> <p>5.3. Identifică resurse cheie necesare implementării schimbărilor organizaționale.</p> <p>5.4. Evaluează riscurile, anticipează consecințele diferitor soluții, manifestă toleranță în condiții de incertitudine.</p> <p>5.5. Efectuează analiza eficacității schimbărilor și formulează concluzii argumentate.</p>